

Informe del rector Javier Lafuente al Claustre

11 de maig de 2021

Benvolguts i benvolgudes membres de la Mesa del Claustre, benvolguts i benvolgudes membres del Claustre,

Avui se celebra la sessió constituent del Claustre de la Universitat Autònoma de Barcelona, el màxim òrgan consultiu i de participació de la nostra institució.

En el meu informe presentaré el fets i les actuacions que considero més importants des de l'últim Claustre, reunit en sessió extraordinària el 22 de desembre de 2020.

1. Pandèmia

La principal característica de l'any 2021 ha estat la continuïtat de la pandèmia de la COVID-19 i dels seus efectes sobre les nostres vides.

En l'àmbit de la docència, vam començar el curs 2020-2021 amb un 50 % de presencialitat, però l'empitjorament de les dades a l'octubre va obligar-nos a passar a la modalitat no presencial (amb l'excepció de les pràctiques).

Des del dia que vaig prendre possessió del càrrec de rector, he treballat per incrementar la presencialitat al màxim possible, prioritzant sempre la salut i complint la normativa marcada pel Govern a través del PROCICAT: primer amb els exàmens presencials, després amb el retorn a les aules de l'alumnat de primer curs i, finalment, amb el 30 % de presencialitat, que permet a cada centre organitzar la docència en funció de les seves característiques.

Els mesos de desembre, gener i febrer vaig demanar reiteradament al Departament de Salut la vacunació com a col·lectiu de tot el nostre personal, PAS i PDI, argumentant que estaven exposats als mateixos riscos que el personal docent de secundària, i que a més tenien una mitjana d'edat elevada.

Finalment, se'ns ha comunicat que el Govern central no ens considera dins dels col·lectius essencials (excepte el nostre personal que treballa en entorns sanitaris i l'alumnat que fa pràctiques als hospitals i als centres d'atenció primària).

Ara tenim a tocar les proves de selectivitat, en les quals durant quatre dies conviuran estudiants de diferents centres del país amb professorat de secundària vacunat i professorat universitari sense vacunar. En aquest sentit, fa dues setmanes vaig traslladar

al Departament de Salut una petició expressa perquè prioritzin la vacunació d'aquest professorat.

En contrapartida, la rapidesa en el procés de vacunació per franges d'edat ens permet preveure una vacunació generalitzada de bona part del nostre personal abans de marxar de vacances.

Pel que fa als contagis al campus, podem afirmar que no hi ha hagut transmissió comunitària durant tots els mesos de pandèmia.

Amb referència al brot a Vila Universitària, entre el 25 i 26 de febrer es va fer un cribatge de més del 90 % dels residents, amb 998 tests de PCR, i el resultat va ser de 31 positius, 13 dels quals asimptomàtics (és a dir, l'1,3 %).

Entre el 8 i el 15 d'abril es va fer un cribatge a totes les universitats de Catalunya. Ens hem de felicitar perquè pràcticament el 50 % de totes les proves dutes a terme al sistema universitari del país es van fer als diferents campus de la UAB. Es van fer un total de 10.000 proves amb una positivitat del 0,56 %. La setmana passada, i com a conseqüència de la bona resposta de la nostra comunitat, el Departament de Salut va demanar-nos de fer un nou cribatge al campus de Bellaterra, amb un nou èxit rotund (més de 3.000 proves en tres dies i menys del 0,5 % de positivitat).

En aquests moments, la nostra preocupació se centra en les condicions en què iniciarem el curs 2021-2022, i és per això que ens cal tenir el màxim d'informació pel que fa a les previsions amb les quals treballa el Departament de Salut. Segons les darreres informacions que he rebut, podrem comptar amb un relaxament de les mesures, però difícilment iniciarem el curs amb el 100 % de presencialitat i una normalitat absoluta, com seria el nostre desig.

Tenim encara quatre mesos per endavant, però, tot i que el ritme previst de vacunació ens fa preveure un bon inici de curs, hem de comptar que les mascaretes, la distància interpersonal i la neteja de mans continuaran sent necessàries un temps llarg.

Confio que el mes de setembre podrem començar amb una presencialitat superior a la de l'inici d'aquest curs que està a punt d'acabar, i que passades poques setmanes podrem arribar al 100 %.

Amb referència a la tornada a l'activitat presencial del personal d'administració i serveis, s'inicia un nou període en què s'incrementa progressivament la presencialitat: inicialment amb un dia de presència a la setmana i, si les condicions sanitàries ho permeten, amb dos dies a partir del 7 de juny.

Més enllà de la pandèmia, cal definir el que ja era una projecte i que ara s'ha accelerat, tot i no ser-ne una conseqüència: el teletreball. Ja estan avançades les converses amb la Mesa d'Universitats. Una vegada concloses aplicarem els acords a la UAB en forma de normativa.

Finalment, voldria parlar sobre els fets de dijous passat al campus. La Coordinadora d'Assemblees de Facultat de la UAB havia demanat a la Universitat autorització per fer

un acte polític a la plaça Cívica del campus de Bellaterra, el dijous 6 de maig, informant-nos que l'acte compliria les mesures dictades pel PROCICAT. Aquest acte va ser autoritzat. El mateix col·lectiu va demanar també l'autorització per fer una actuació musical, que no es va autoritzar davant la situació sanitària del país i en compliment de les normatives de prevenció i de control de la pandèmia. Des de l'organització es van comprometre a mantenir en tot moment les mesures sanitàries de distància interpersonal i mascaretes a través d'un servei d'ordre, equipat amb armilles, per facilitar aquesta tasca. Malauradament, un cop finalitzat l'acte polític autoritzat, va començar l'actuació musical que no havia estat autoritzada. Davant d'aquesta situació, des de la Universitat vam demanar que finalitzés immediatament l'actuació, petició que va ser atesa. Com a Equip de Govern de la UAB lamentem la manca de compromís demostrat i la falta de respecte cap a la col·lectivitat de les persones organitzadores i assistents a aquesta activitat.

2. Hospital del Mar

Si en aquest primer període del nostre mandat hi ha un tema que ens ha preocupat i ocupat, ha estat el grau interuniversitari en Medicina, impartit conjuntament entre la UAB i la UPF al Parc de Salut Mar. Sense voler fer una descripció exhaustiva de les diferents reunions, formals i informals, intentaré fer una descripció de tot el procés durant els últims mesos.

Com ja sabeu, la història de la UAB a l'Hospital del Mar s'inicia l'any 1973 amb la sol·licitud de l'Ajuntament de Barcelona; és a dir, portem 47 anys de treball conjunt, pràcticament tots els anys d'història de la UAB. L'any 2008, s'inicia una nova etapa amb l'entrada de la Universitat Pompeu Fabra i la impartició conjunta del grau en Medicina. Des del 2015, la UPF volia impartir el grau en solitari i des de fa uns anys hi ha hagut pressions per arribar a un acord en aquest sentit. Aquestes accions es concreten amb una sol·licitud l'any 2019, a la Junta del CIC, d'incloure en l'oferta un nou grau en Medicina de la UPF.

El 23 de setembre de 2020 passat es va signar un conveni de col·laboració entre la UPF, el PSMAR i el Departament de Salut que preveia la creació d'un nou grau en Medicina, impartit per la UPF al PSMAR, que extingiria progressivament el grau conjunt UAB-UPF que s'ofereix des del curs 2008-2009. Davant d'aquest fet, com a UAB vam interposar un recurs, perquè vam considerar que el nostre concert encara estava en vigor i que no hi podia haver dos consorcis en un mateix centre hospitalari.

D'altra banda, el mes de desembre passat em vaig reunir amb el conseller d'Empresa i Coneixement i el secretari d'Universitats i Recerca per demanar-los ajuda per resoldre aquesta situació, que no comprenia; a continuació, vaig reunir-me amb la consellera de Salut, i posteriorment amb l'alcalde de Barcelona. En totes les entrevistes se'm va mostrar solidaritat però, al mateix temps, se m'indicava una única sortida.

El dia 19 de març, el Departament d'Empresa i Coneixement va convocar una reunió al PSMAR, en la qual hi vam participar:

- el conseller d'Empresa i Coneixement, Ramon Tremosa,
- el secretari d'Universitats i Recerca, Francesc X. Grau,
- el secretari general de Salut, Marc Ramentol,
- el president del Consorci PSMAR, Joan Puigdollers,
- la gerenta del Consorci PSMAR, Olga Pané,
- el rector de la UPF, Jaume Casals,
- el vicerector de projectes en l'àmbit de professorat de la UPF, Pablo Pareja,
- i, per part de la UAB, el gerent i jo mateix.

En aquesta reunió, en la qual hi eren representades totes les administracions implicades, se'm va demanar formalment que retiréssim el recurs i que la UAB no votés en sentit contrari a la programació del grau en Medicina de la UPF en la reunió del CIC del 26 de març. Simultàniament a aquesta reunió, es va celebrar una sessió de la CEPOA, en la qual, per l'oposició de la UAB, no es va aprovar la programació per al curs 2021-2022.

El primer trimestre d'enguany, la UPF ha aconseguit la verificació del nou grau en Medicina per part del Consejo de Universidades. Per tant, amb el nou grau verificat i el suport clar de totes les administracions perquè s'implanti el curs 2021-2022, la UAB ha demanat com a condicions prèvies que:

- Les 60 places del grau en Medicina de l'Hospital del Mar continuïn a la UAB.
- El capítol I i el finançament de la UAB no es vegi afectat ni modificat.
- Les negociacions de la UAB amb les tres parts (UPF, PSMAR i SUR) es facin per separat.

Els acords pactats (en aquests moments s'està en la fase de redacció dels convenis definitius) són els següents:

- Pel que fa a les persones:
 - Personal docent estable: tot el personal continua a la UAB fins a la jubilació.
 - Personal d'administració i serveis: continua com a personal de la UAB però, si vol, pot quedar-se al seu lloc de treball i serà contractat per la UPF.
 - Personal no estable: serà contractat per la UPF a partir de setembre d'aquest any.
- Pel que fa als estudis:
 - Continuarem impartint el grau conjunt fins a l'extinció (curs 2026-2027).
 - Les 60 places del grau continuen en l'oferta de la UAB: 30 places per al curs 2021-2022 i les altres 30 en espera d'anàlisi.
 - El grau en Fisioteràpia surt del PSMAR: el primer curs es farà al campus de Bellaterra, el segon i tercer a l'Hospital de Sant Pau i el quart a l'Hospital Vall d'Hebron.

- Cap dels acords presos està condicionat a l'assignació de les noves places del grau en Infermeria.
- Pel que fa al finançament:
- La Universitat Autònoma de Barcelona mantindrà el seu finançament fins que es disposi d'un nou model en el qual es considerin les 60 places del grau en Medicina. He de recordar que actualment tot el finançament de les places del grau conjunt UAB-UPF arriba íntegrament a la UPF.
 - Es mantindrà totalment la capacitat de contractació de capítol I.
- Pel que fa a les inversions:
- Edificis: la UPF compensarà el valor comptable de les inversions realitzades per la UAB.
 - Inventariable: recuperarem tot el material inventariat per la UAB que considerem necessari, i la resta de material serà compensat pel valor comptable.

Una vegada es concretin tots els acords, retirarem el recurs interposat contra el PSMAR, la UPF i el Departament de Salut.

3. Fons Next Generation

Des d'octubre de 2020 es parla dels fons europeus de recuperació, també anomenats *fons Next Generation*. Estem treballant en la preparació i la presentació de propostes per a quan surtin les convocatòries en els eixos de les persones, les infraestructures i els edificis.

Amb referència a les persones, el 22 d'abril es va publicar al BOE el *Real decreto por el cual se regula la concesión directa de subvenciones a universidades públicas para la recualificación del sistema universitario español*, per una quantia de 361,5 milions d'euros, amb tres tipus d'ajudes:

- a) Ajudes Margarita Salas per a la formació de joves doctors.
- b) Ajudes per a la requalificació del professorat universitari funcionari o contractat.
- c) Ajudes María Zambrano per a l'atracció de talent internacional.

En aquest programa, la Universitat Autònoma de Barcelona ha estat la tercera universitat de l'Estat, amb un total de 17,5 milions d'euros i 127 ajudes. Tant les ajudes Margarita Salas com les María Zambrano les connectarem amb l'estratègia de contractació del personal docent de la UAB.

Aprofitant tots aquests fons per a la reactivació econòmica, la UAB s'ha implicat en els projectes que poden ajudar-nos a avançar en la transformació cap a un campus sostenible i digital. Es preveu una convocatòria de reformes d'edificis amb criteris de sostenibilitat (s'ha d'obtenir una reducció del 25 % de la despesa energètica) i la UAB ha presentat 10 expressions d'interès. Els fons ens ajudaran també a millorar la interacció amb el nostre entorn territorial. En aquest sentit, pot tenir un paper molt important el

desenvolupament de la regió de coneixement de la B30, amb l'impuls, sobretot per part de la UAB, del HubB30.

Altres exemples d'aquests grans projectes territorials són la creació d'un districte d'innovació a la zona del Parc de l'Alba i la complicitat amb l'Ajuntament de Sabadell per a la integració del campus a la ciutat.

4. Economia

L'any 2020, la pandèmia va fer que la UAB patís força pel que fa a l'economia. Les previsions inicials eren tancar l'any amb un dèficit pressupostari considerable però, finalment, les dues aportacions de la Generalitat per compensar les despeses per la COVID, l'última a finals de desembre, van permetre tancar l'any 2020 en equilibri pressupostari.

A la propera sessió de la Comissió Econòmica del Consell Social, programada per a finals d'aquest mes de maig, tancarem el Pressupost de 2021, que ja ha estat aprovat pel Consell de Govern.

Espero que, una vegada constituït el nou govern de la Generalitat, es posi en marxa el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement i, consegüentment, el nou model de finançament, element clau per al funcionament de la nostra universitat.

5. Alumnat

Com ja sabeu, l'alumnat de les universitats catalanes està reclamant a l'Associació Catalana d'Universitats Públiques la signatura d'un document que anomenen «Compromís contra la crisi educativa». Per tal de donar resposta a aquesta petició, i en el marc de la Junta Directiva de l'ACUP del 19 d'abril passat, es va acordar la creació d'una taula de treball bilateral ACUP -moviment estudiantil. En aquesta taula de treball hi són representades, per part de l'ACUP, la UAB, que la presideix, la UdL, que ocupa la vicepresidència, i la UB com la universitat amb el nombre més elevat d'estudiants, i per part del moviment estudiantil hi participen quatre persones (alumnes de la UAB, de la UB i de la UPC). Aquesta taula de treball s'ha reunit en diverses ocasions per acostar posicions i facilitar així que tots els rectors que formen part de l'ACUP signin el compromís, i en aquests moments les reunions continuen encara.

D'altra banda, el Vicerectorat d'Alumnat i d'Ocupabilitat va rebre la petició de l'alumnat de la UAB de treballar per arribar a un acord sobre l'avaluació única. Per poder debatre sobre aquesta qüestió, s'ha creat un equip de treball format per la vicerectora d'Alumnat i d'Ocupabilitat, la vicerectora d'Estudis i d'Innovació Docent, el vicerector de Relacions Internacionals, representants d'estudiants de les assemblees de facultat i dels consells d'estudiants de tots els centres, i un degà o degana de cada àmbit de coneixement.

6. LOMLOU

Finalment, l'Estatut del PDI estarà inclòs a la nova Llei d'universitats i, per tant, no es publicarà de manera independent. La nova llei avança i la UAB ja ha presentat els seus comentaris al Ministeri, que té la voluntat d'aprovar-la aquesta tardor.

Un punt controvertit ha estat la proposta d'eliminar els graus de tres anys: hem fet arribar a l'opinió pública i al Ministeri la nostra disconformitat amb el tractament discriminatori que volen donar a uns graus que s'han estructurat i dissenyat d'una manera específica i que han estat verificats per les diferents agències de qualitat i pel Consejo de Universidades. Atesa la implantació recent d'aquests graus, tampoc no hi ha hagut prou temps per poder valorar-ne els resultats.

7. Altres accions de govern

Hem implementat i publicat el nou web de transparència, i hem iniciat una auditoria sobre el procés de decisió i la transparència dels òrgans col·legiats als centres.

Hem començat a treballar en l'adopció d'un pla de RSU i en la definició d'un nou model de governança.

Ja hem començat a treballar en el Pla de transformació digital amb horitzó de 2024, aplicable a totes les estructures de la Universitat. L'Àrea de Transformació Digital i Organització ha definit un total de més de trenta projectes per desenvolupar, en diferents categories, i per dur-los a terme ja s'han format diferents equips.

Pel que fa a l'àmbit de les persones, s'ha nomenat Fernando Guerrero nou vicegerent de Persones.

En relació amb l'àmbit acadèmic, us vull informar que ja s'ha presentat el nou tauler d'indicadors dels estudis de la UAB al PAS i PDI dels centres. Al llarg de la segona quinzena d'abril s'han programat quatre sessions, agrupant els 13 centres propis, en què han participat un total de 158 persones.

També s'ha publicat a la intranet la [Guia per treballar i avaluar les competències generals de la UAB](#), que permetrà incloure als plans d'estudis dels nostres títols de grau, de manera adequada, les quatre competències generals de la UAB, aprovades per la CAA el novembre de 2018.

En relació amb el model docent de la UAB, hem iniciat un seguit de reunions que ens permetran debatre i definir el projecte de model docent sobre el qual hem de treballar.

Moltes gràcies per la vostra atenció. Espero les vostres preguntes.